

CONCURSUL NAȚIONAL TRANSCURRICULAR DE LECTURĂ
ȘI INTERPRETARE
„IONEL TEODOREANU”
Ediția a XVI-a, Iași, 12-15 mai 2022
Clasa a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Total: 100 de puncte.
- Timp de lucru: 3 ore.

Subiectul I**70 de puncte**

Citește cu atenție textele următoare, pentru a răspunde cerințelor formulate în continuare:

A. Lectura textului literar (40 de puncte)

Copil mic
rătăcit în pădure
pierdut de părinți
(cam cinci ani să fi avut, poate șase).

Porțile de aer s-au închis brusc
peste tine.

Și-atunci a crescut foșnetul deasupra
atunci s-a lăsat pe jumătate întunericul
atunci pădurea s-a mișcat doar o clipă
iar copilul a văzut
sufletul lumii cel de nepătruns
acolo ascuns.
Sufletul Lumii pe care nu-l vede decât
cel ce se crede rătăcit

sau cel ce s-a
chiar rătăcit
fie el copil
sau nu
doar.

(Tu?)

Simona Popescu, *Pădurea și cel rătăcit* (2021)

1. Transcrie un vers sau două versuri succesive în care este prezentă adresarea directă. **5 puncte**
2. Explică un efect expresiv al absenței virgulelor în ultimele trei strofe. **5 puncte**
3. Prezintă semnificația unei metafore din textul dat. **5 puncte**
4. Motivează îmbinarea structurii/a tiparului descriptiv cu structura/tiparul narativ în textul dat. **5 puncte**
5. Redactează o compunere de cel puțin 250 de cuvinte, în care să prezinți care este, în opinia ta, mesajul poeziei date, pornind de la titlul acesteia. **20 de puncte**

B. Lectura textului nonliterar (30 de puncte)

În zori mănecam* pentru căi întortocheate și lungi, după ce Mama scuturase și umpluse încă din ajun rucsacurile. Pacea pădurilor n-avea să fie tulburată la acest ceas decât de pașii noștri dibuitori. Pentru a scurta depărtarea ne strecuram prin desișuri de brad, prin păienjenișuri ce ni se lipeau de obraji, ne făceam părtie prin tufe de afin întinse, săream peste trunchi răsturnați de furtuni, cu rădăcinile întoarse. Ne pomeneam din când în când în rariști, pe unde pădurea fusese doborâtă de topoare. Când auzeam gălgăitul vreunui izvor, dam năvală, ne trânteam pe burtă și puneam gurile. Apa era atât de rece, că ne zăpăcea. Ne răzbea răcoarea până-n ceafă. Izvorul era curgător, desigur, numai dintr-o eroare a firii sau fiindcă uitase să înghețe! Ajungeam în sfârșit în calea unde semnele de ulei roșii și albastre, puse pe brazi de Asociația Carpatină, ne călăuzeau spre Șurian. Acum nu mai era nevoie să luăm pădurile de-a curmezișul, calea se înfățișa însă tot mai sălbatică și cu totul căzută din amintirea oamenilor.

De ore o țineam la pas. Răzbăteam uneori în livezi cu liniști ce n-au fost parcă niciodată sparte de cineva. Prin rariști ne poticneam de glij proaspăt răsturnate de râțul mistreților, ca de pluguri, adineaori, poate niciun sfert de ceas în urmă. Mirosul de pământ reavăn ne adia încă și larve ursuze căutau să se ascundă în țărână. Erau cărări moarte pe-aci, cu gunoi de urși și cu iarba crescută, nebătătorită de oi sau de pas ciobănesc.

Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor* (1946)

*a măneca – (pop.) a se scula dis-de-dimineată; a pleca dis-de-dimineată, înainte de răsăritul soarelui

1. Selectează, din următorul enunț, un cuvânt format prin derivare și un cuvânt format prin compunere: *Izvorul era curgător, desigur, numai dintr-o eroare a firii sau fiindcă uitase să înghețe!* **5 puncte**
2. Precizează valoarea morfologică și funcția sintactică pentru părțile de vorbire subliniate în text: *pentru a scurta, vreunui, ne, de-a curmezișul, cărări*. **5 puncte**
3. Scrie o propoziție cu omonimul ultimului substantiv din fragmentul dat. **5 puncte**
4. Notează, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare variantei corecte de răspuns.
În enunțul: *Răzbăteam uneori în livezi cu liniști ce n-au fost parcă niciodată sparte de cineva*. există:
 - a) o construcție activă și o construcție impersonală;
 - b) o construcție incidentă și o construcție reflexivă;
 - c) o construcție activă și o construcție pasivă;
 - d) o construcție activă și o construcție reflexivă.**5 puncte**
5. Transcrie propoziția subordonată din următoarea frază, precizând felul acesteia: *Ajungeam în sfârșit în calea unde semnele de ulei roșii și albastre, puse pe brazi de Asociația Carpatină, ne călăuzeau spre Șurian*. **5 puncte**
6. Prezintă, în 50-100 de cuvinte, o asemănare și o deosebire la nivelul conținutului, între textul B și textul A. **5 puncte**

Subiectul al II-lea

20 de puncte

Privește cu atenție tabloul *Fată în alb în pădure* de Vincent van Gogh (1853-1890), apoi rezolvă următoarele sarcini de lucru:

1. Explică, în 100 – 150 de cuvinte, semnificațiile tabloului, valorificând cel puțin patru elemente de structură și de expresivitate plastică (de exemplu: tip de compoziție, planuri, centrare, simetrie, dominante cromatice, ton, tentă, efectul spațial al culorilor etc.). **5 puncte**
2. Imaginează-ți că, aflat în situația unuia dintre copiii din textele și din pictura de mai sus, te-ai rătăcit într-o pădure. Folosind acest pretext, redactează o scrisoare de cel puțin 250 de cuvinte adresată unui regizor, în care să-i prezinți această experiență de cunoaștere demnă de a fi transpusă pe scenă sau într-un film. Numele expeditorului: Dan/Daniela Bucur; data: 13 mai 2022; locul: Iași.

În redactarea compunerii vei îmbina trei tipare textuale diferite: narativ, descriptiv, explicativ.

15 puncte

